

154
zbior E-1
ml.
winnoległa
/ pol - wa /

Samorząd Województwa Śląskiego

**Ustawa konstytucyjna
z dnia 15. lipca 1920. r., zawierająca
statut organiczny Województwa
śląskiego.**

**Cieszyn 1920.
Księgarnia B. Kotuli.**

K 615043
1254044 II

D-09/448/146

21.05.

5,-

L. Brück

K-42/48/156

Ustawa konstytucyjna

z dnia 15. lipca 1920, zawierająca statut organiczny Województwa śląskiego.

I. Przepisy ogólne.

Art. 1. Województwo śląskie będzie obejmowało wszystkie ziemie śląskie, przyznane Polsce, czy to ze Śląska Cieszyńskiego, czy też na mocy art. 88. Traktatu Wersalskiego z Niemcami z dnia 28. czerwca 1919. r. (Dziennik Ustaw z 26. kwietnia 1920, Nr. 35, poz. 200).

Województwo Śląskie będzie nieodłączalną częścią składową Rzeczypospolitej Polskiej i będzie posiadało prawa samorządne, stosownie do przepisów niniejszego statutu organicznego.

Art. 2. Dotychczasowe prawa i rozporządzenia, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszego statutu w granicach Śląska, pozostają w mocy nadal, o ile nie zostaną zmienione zgodnie z przepisami tego statutu.

Art. 3. Wszyscy mieszkańcy województwa śląskiego, posiadający prawa obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej, są równouprawnieni, a wszelkie prawa wyjątkowe zostają zniesione z chwilą wejścia w życie niniejszego statutu.

II. Kompetencya ustawodawstwa i samorządu śląskiego.

Art. 4. Dla ustawodawstwa Sejmu śląskiego są zastrzeżone sprawy następujące:

1. ustawodawstwo o używaniu języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej

wszelkich cywilnych władz i urzędów na obszarze Śląska;

2. ustawodawstwo o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym, tudzież podział administracyjny Śląska;

3. ustawodawstwo sanitarne w zakresie higieny publicznej i samorządowych urządzeń sanitarnych, z wyjątkiem przepisów o zwalczaniu chorób zaraźliwych i zaraz zwierzęcych,

4. ustawodawstwo o organizacyi sił policyjnych i żandarmerji;

5. ustawodawstwo o policyi budowlanej, ogniowej, drogowej i o utrzymywaniu dróg lądowych;

6. ustawodawstwo w zakresie szkolnictwa ogólno-kształcącego, oraz zawodowego wszelkich typów i stopni;

7. ustawodawstwo w sprawach wyznaniowych, z wykluczeniem spraw kościelnych, wchodzących w zakres polityki zagranicznej (Concordat);

8. ustawodawstwo o zaopatrywaniu ubogich i o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa;

9. ustawodawstwo we wszystkich sprawach, których przedmiotem jest ustawowa organizacja zawodowa rolnicza, organizacja kredytu rolniczego, komasacja gruntów, wytwórczość rolnicza i leśna oraz uprawianie i używanie przeznaczonych na nie obszarów, jako to: leśnictwo, polowanie, rybołówstwo, chów bydła, ochrona pól (policya polowa) i zarządzenia celem tępienia szkodników rolnych i leśnych;

10. ustawodawstwo o melioracyach rolnych;

11. ustawodawstwo wodne łącznie z ustawodawstwem o budownictwie wodnem, z wyjątkiem ustawodawstwa o sztucznych drogach wodnych, tudzież regulacyi rzek żaglownych i granicznych;

12. ustawodawstwo o zaopatrzeniu ludności śląskiej w energię elektryczną dla celów prywatnych i publicznych;

13. ustawodawstwo o kolejach drugo- i trzeciorzędnych (lokalnych), oraz o komunikacji elektrycznej i motorowej;

14. ustawy przeciwko lichwie, tudzież ustawodawstwo, zmierzające do ukrócenia spekulacji na każdym polu (spekulacja nieruchomości, skup towarów, kwestya mieszkaniowa i t. d.);

15. ustawodawstwo w sprawie zakładów użyteczności publicznej, względnie w sprawie robót publicznych, dokonanych na koszt skarbu śląskiego, tudzież w sprawie dotowanych ze skarbu śląskiego spółek akcyjnych lub kooperatyw;

16. ustalanie dorocznego budżetu śląskiego i zatwierdzanie zamknięć rachunkowych, zaciąganie pożyczek wojewódzkich, zbywanie, zamiana i obciążanie nieruchomości majątku wojewódzkiego i przyjęcie gwarancji finansowej przez skarb śląski.

Sprzedaż publiczna rent i innych obligacji wojewódzkich śląskich może być dokonywana poza granicami Śląska tylko za zezwoleniem ministerstwa skarbu;

17. nakładanie podatków i opłat publicznych śląskich stosownie do przepisów ustawy, przewidzianej w art. 5.

Art. 5. Zakres spraw Sejmu śląskiego w dziedzinie skarbowości, a zwłaszcza stosunek systemu podatkowego śląskiego do systemu podatkowego państwowego i wzajemny stosunek administracji skarbowej państwowej i śląskiej będą ustalone w równobrzmiących ustawach: państwowej i śląskiej. Projekt tych ustaw będzie ułożony przez Radę Ministrów w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Do tego czasu obowiązują na terenie Województwa śląskiego:

1. ustawy o podatkach i opłatach, które obowiązywały na Śląsku dnia 1. stycznia 1919. r.;

2. ustawy o podatkach i opłatach, wprowadzonych później przez rządy niemiecki, pruski lub czeski i komisye międzysojusznicze o tyle, o ile ich ważność będzie utrzymaną ustawą Sejmu śląskiego;

3. ustawy o dodatkach do podatków bezpośrednich, uchwalone na potrzeby województwa przez Sejm śląski, które bez zgody ministra nie będą mogły przekraczać 100 proc.;

4. obowiązywać będą wreszcie i te podatki i opłaty, które zostały jednolicie uregulowane przez ustawy państwowe na całym terenie Rzeczypospolitej, a których moc rozciąga się także na terytorjum Województwa śląskiego. W wypadku tym podatki te i opłaty wchodzi w miejsce analogicznych podatków i opłat, poprzednio obowiązujących.

Sejm śląski będzie ujednolicił podatki, dotąd pobierane na ziemiach śląskich i utrzymać te systemy, które w czasie objęcia władzy przez Polskę na tych ziemiach obowiązywały, o ile nie będzie się to sprzeciwiało powyższemu punktowi 4.

Dochód z podatków i opłat, pobieranych ze Śląska, wpływać będzie do skarbu śląskiego, który też prowadzi administrację podatkową.

Z tych dochodów oddaje skarb śląski na potrzeby ogólnopństwowe część, odpowiadającą liczbie mieszkańców i sile podatkowej Śląska, a obliczoną w sposób podany w dodatku.

Kwotę należną ustala corocznie Rada Ministrów na podstawie wniosków Rady Wojewódzkiej i publikuje swą decyzję wraz ze szczegółowym uzasadnieniem.

Art. 6. We wszystkich sprawach, nieza-

strzeżonych dla Śląska, jest ustawodawstwo śląskie właściwem, o ile Województwo śląskie jest wyraźnie wyjętem z pod zakresu działania odnośnej ustawy państwowej.

Ustawodawstwo śląskie będzie jednak zawsze uprawnione do wydawania przepisów cywilnych i karnych w sprawach, zastrzeżonych dla ustawodawstwa śląskiego.

Art. 7. Ustawodawstwo o zabezpieczeniu socyalnem i zaopatrzeniu inwalidów wojennych, tudzież wdów i sierót wojennych jest rzeczą Sejmu śląskiego tak długo, dopóki ustawodawstwo państwowe nie zapewni klasie robotniczej, względnie inwalidom, wdowom i sierotom wojennym w całej Rzeczypospolitej Polskiej lepszego lub przynajmniej takiego samego zaopatrzenia, co ustawy na Śląsku obowiązujące.

Art. 8. Zgody Sejmu śląskiego będzie wymagało:

1. wszelkie ograniczanie ilościowe wytwórczości przedsiębiorstw śląskich w dziedzinie produkcji węgla, hutnictwa, wyrobów chemicznych, cementu i innych gałęzi produkcji, zatrudniających na Śląsku conajmniej tylu robotników, co odpowiednie przedsiębiorstwa w innych dzielnicach Polski razem wziętych;

2. wprowadzanie podatków od produkcji lub monopoli na węgiel, wyroby hutnicze, wyroby chemiczne, cement i inne gałęzie produkcji, zatrudniające na Śląsku conajmniej tylu robotników, co odpowiednie przedsiębiorstwa w innych dzielnicach Polski razem wziętych.

Podatek handlowy lub podatek konsumpcyjny nie będzie uważany za podatek od produkcji.

Art. 9. Wprowadzenie waluty polskiej, jako jedyne go prawnego środka płatniczego w Województwie śląskiem, nastąpi w drodze porozumienia się Ministerstwa skarbu z Radą Wo-

jewódką. W powyższy sposób zostanie ustalony sposób przejścia na walutę polską, przyczem będą obowiązywały przepisy art. 10.

Art. 10. Znaki pieniężne w walucie niemieckiej, znajdujące się w posiadaniu ludności Województwa śląskiego, nie będą poddane przymusowemu wykupowi na rzecz skarbu państwa, będą natomiast traktowane na równi z innymi walutami zagranicznymi i jako takie dopuszczone do transakcyi bankowych i giełdowych.

Przepisy art. 2. ustawy z d. 20. listopada 1919 o walucie w obrębie b. dzielnicy pruskiej, według których wszystkie zobowiązania w markach niemieckich winny być uiszczone markami polskimi w równej nominalnej sumie, nie znajdą w Województwie śląkiem zastosowania.

Art. 11. Połączenie administracyi kolejowej na terenie Województwa śląskiego z administracją kolejową państwową będzie przeprowadzone stopniowo w porozumieniu rządu Rzeczypospolitej z Radą Wojewódką, względnie z Tymczasową Radą Wojewódką.

Art. 12. Na własność skarbu śląskiego przechodzi położona w obrębie Województwa śląskiego własność b. prowincjonalnego związku komunalnego śląskiego, a względnie funduszy i zakładów, pozostających pod zwierzchnim zarządem Sejmu i Wydziału Prowincjonalnego we Wrocławiu, tudzież własności b. funduszu krajowego śląskiego i innych funduszy i zakładów, pozostających pod zwierzchnim zarządem Sejmu krajowego i Wydziału krajowego w Opawie.

III. O Sejmie i ustawodawstwie śląkiem.

Art. 13. Pierwszy Sejm śląski będzie wybrany w głosowaniu powszechnem, bezpośred-

niem, równem, tajnem i stosunkowem. Na każdym 25.000 mieszkańców będzie przypadał jeden poseł.

Podział na okręgi wyborcze ustali Rada Ministrów na wniosek Tymczasowej Rady Wojewódzkiej. Wybory do Sejmu śląskiego muszą się odbyć najdalej w ciągu 80 dni od chwili objęcia kraju przez władze polskie.

Wybory będą się odbywały według ordynacyi wyborczej, obowiązującej przy wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, z tem zastrzeżeniem, że prawo wyborcze czynne przysługuje każdej osobie, posiadającej obywatelstwo polskie i zamieszkałej na Śląsku w dniu objęcia kraju przez władze polskie. Gdyby ze względu na odrębne stosunki Śląska niektóre przepisy tej ordynacyi nie mogły znaleźć zastosowania, zastąpi je Rada Ministrów na wniosek Tymczasowej Rady Wojewódzkiej innymi przepisami.

Art. 14. Sejm śląski uchwali ustawę o wewnętrznym ustroju Województwa śląskiego.

Ustawa ta określi szczegółowo skład śląskiego Sejmu wojewódzkiego, ordynację wyborczą i prawo wyborcze do tegoż Sejmu, sposób uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich, ewentualnie zaprowadzenie referendum ludowego, prawo Sejmu do wykonywania kontroli nad działalnością Rady wojewódzkiej, zwłaszcza zaś prawo Sejmu do zwracania się z interpelacyami do wojewody i do Rady wojewódzkiej, prawo Sejmu do urządzenia ankiet lub do delegowania specjalnych komisji w obrębie ustawodawstwa śląskiego i administracyi śląskiej, czas trwania mandatu wybieralnych członków Rady wojewódzkiej, zakres działania i ustrój izby obrachunkowej śląskiej i inne ważniejsze kwestye ustroju Sejmu śląskiego, Rady wojewódzkiej i jej departamentów administra-

cyjnych, śląskiego urzędu wojewódzkiego i innych urzędów śląskich.

Art. 15. Ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa śląskiego będzie opublikowana w Dzienniku ustaw Rzeczypospolitej i w Dzienniku ustaw śląskich po podpisaniu jej przez Naczelnika Państwa. Naczelnik Państwa może odmówić swego podpisu, gdyby ustawa ta naruszała przepisy niniejszego statutu.

Decyzja Naczelnika Państwa winna nastąpić w ciągu 45 dni od dnia wręczenia Mu ustawy.

Zmiana ogłoszonej w ten sposób ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa śląskiego może nastąpić tylko z zachowaniem warunków, w niniejszym artykule wyszczególnionych.

Art. 16. Sejm sprawdza ważność wyborów niezaprotestowanych. O ważności wyborów zaprotestowanych rozstrzyga sąd, wyznaczony przez ustawę śląską, względnie co do pierwszego Sejmu śląskiego — przez Sejm śląski.

Art. 17. Członkowie Sejmu śląskiego korzystają z takich samych praw nietykalności poselskiej, co posłowie do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18. Posłowie otrzymują diety w wysokości, określone uchwałą Sejmu. Oprócz tego przysługuje im prawo bezpłatnego przejazdu na kolejach, w obrębie Śląska położonych.

Art. 19. Nikt nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zgodne z prawdą sprawozdanie z jawnego posiedzenia Sejmu.

Art. 20. Sejm wybiera ze swego grona marszałka i jego zastępców. Regulamin sejmowy określi prawa i obowiązki marszałka, liczbę wicemarszałków i sekretarzy, rodzaj i ilość komisji sejmowych, tudzież sposób i porządek obrad sejmowych.

Art. 21. Naczelnik Państwa zwołuje, odra-
cza i zamyka Sejm śląski. Sejm winien być
zwołany na pierwsze posiedzenie w trzeci wto-
rek po dniu wyborów i corocznie we wrześniu
na sesję zwyczajną. Sesja ta nie może być od-
roczoną, ani zamkniętą przed uchwaleniem bud-
żetu.

Naczelnik Państwa może zwołać Sejm ślą-
ski w każdym czasie na sesję nadzwyczajną,
winien zaś to uczynić na żądanie Rady woje-
wódzkiej w ciągu dwóch tygodni.

Art. 22. Ustawa o wewnętrznym ustroju
Województwa śląskiego określi okres wybor-
czy Sejmu śląskiego. Okres ten nie może trwać
dłużej niż lat 5, licząc od dnia otwarcia Sejmu.

Naczelnik Państwa może rozwiązać Sejm
śląski, w wypadku tym jednak winien równo-
cześnie zarządzić nowe wybory, które się mu-
szą odbyć w ciągu 75 dni od dnia rozwiązania.

Art. 23. Inicjatywa ustawodawcza w Sej-
mie śląskim przysługuje wojewodzie z upoważ-
nienia Rządu Rzeczypospolitej, Radzie woje-
wódzkiej i posłom sejmowym stosownie do prze-
pisów regulaminu sejmowego.

Wojewodzie, zastępcy wojewody, członkom
Rady Wojewódzkiej oraz wydelegowanym przez
wymienionych urzędnikom przysługuje prawo
przemawiania w Sejmie poza kolejną zapisanych
mowców. To samo prawo przysługuje ministrom
Rzeczypospolitej.

Ustawy śląskie nie mogą naruszać niniej-
szego statutu praw obywatelskich, zagwaran-
towanych w ustawie konstytucyjnej Rzeczypo-
spolitej Polskiej, przepisów traktatów między-
narodowych, obowiązujących w Rzeczypospo-
litej Polskiej, ani też przepisów innych ustaw
państwowych, obowiązujących w dziedzinie,
nie zastrzeżonej dla ustawodawstwa śląskiego.

IV. Władze administracyjne Województwa śląskiego.

Art. 24. Naczelnemi organami administracyi Województwa śląskiego są: wojewoda i Rada wojewódzka.

Art. 25. Rada wojewódzka składa się z wojewody śląskiego, z tegoż zastępcy i 5 członków, wybranych w głosowaniu stosunkowym przez Sejm śląski. Przepisy o sposobie wyboru tych członków uchwali Sejm śląski.

Wojewodę i jego zastępcę mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady ministrów.

Naczelnik Państwa może na wniosek Rady Ministrów zwolnić z urzędu wojewodę i jego zastępcę z prawem do emerytury.

Art. 26. O ile ustawy państwowe lub śląskie stosownie do swych kompetencyi nic innego nie przepiszą, łączy wojewoda w sobie zakres praw naczelnego prezesa Regencyi, a względnie prezydenta kraju.

Wojewoda mianuje, odwołuje i przenosi wszystkich niższych i średnich urzędników, podlegających mu władz państwowych na Śląsku oraz przedstawia Naczelnikowi Państwa przez prezydenta ministrów, a względnie odpowiednim ministrom, nominację lub odwołanie wyższych urzędników tych władz.

Art. 27. Rada wojewódzka korzysta z praw, ustawą niniejszą i późniejszymi ustawami państwowymi lub śląskimi jej nadanych, tudzież z praw, nadanych ustawami pruskiemi Radzie prowincjonalnej, względnie Wydziałowi prowincjonalnemu, a względnie z praw, nadanych statutem krajowym lub innemi ustawami austriackiemi Wydziałowi krajowemu.

Art. 28. O ile ustawy śląskie nic innego nie przepiszą, zastępuje Rada wojewódzka w całym zakresie ustawodawstwa śląskiego organ

przewidziany dotychczas przez prawodawstwo dla zatwierdzenia rozporządzeń naczelnego prezesa lub prezesa regencji.

Art. 29. Aż do wydania ustaw przez Sejm śląski wyda Rada wojewódzka za zgodą wojewody przejściowe przepisy o używaniu języka polskiego we władzach i urzędach, szkołach i t. d.

Art. 30. Rada wojewódzka pełni aż do innego uregulowania sprawy ustawą lub w drodze, przewidzianej w art. 39, funkcję wydziału Regencji; o ileby była sądem administracyjnym, wystarcza obecność 4-ech członków Rady i sędziego, zamianowanego przez Naczelnika Państwa. W wypadku tym wojewoda i jego zastępca nie biorą udziału w Radzie.

Art. 31. Radę wojewódzką zwołuje wojewoda, musi ją zaś zwołać na żądanie trzech członków Rady. Rada rozstrzyga większością głosów w obecności co najmniej trzech członków, nie licząc atoli wojewody, względnie tegoż zastępcy.

Art. 32. Wojewodzie przysługuje prawo do zawieszania uchwał Rady, sprzeciwiających się ustawom lub przekraczających zakres działania Rady. W wypadkach takich oddaje wojewoda sprawę do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w Warszawie.

Art. 33. Przeznaczonych dla spraw administracji państwowej wyższych urzędników urzędu wojewódzkiego od VIII. klasy począwszy mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów po wysłuchaniu wojewody.

Urzędników tych przenosi Naczelnik Państwa na wniosek wojewody, może ich zaś w ciągu pierwszych dwóch lat od objęcia kraju przez Polskę na wniosek Rady wojewódzkiej usunąć z urzędu z prawem do emerytury.

Art. 34. Urzędnicy śląscy, nauczyciele i urzędnicy komunalni składają przysięgę służbową według roty i w sposób, przepisany dla urzędników Rzeczypospolitej.

Członkowie Rady wojewódzkiej przysięgają, że będą pełnili obowiązki sumiennie, zgodnie z prawem i w zamiarze służenia Rzeczypospolitej Polskiej.

V. Sądy.

Art. 35. Wszystkie sądy wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Radą Wojewódzką utworzy sąd apelacyjny dla Województwa śląskiego, wyznaczy jego siedzibę i wprowadzi w drodze rozporządzenia zmiany niemieckiej ustawy o ustroju sądownictwa i austriackiej ustawy o organizacyi sądów, oraz ustaw wprowadczych do tychże ustaw, potrzebne celem zupełnego odłączenia sądów od Niemiec i przystosowania ich ustroju do ustroju, obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej.

O ile ustawa państwowa nic innego nie przepisze, przysługują:

1. Sądowi apelacyjnemu, oznaczonemu w ust. 1, kompetencya sądu apelacyjnego we Wrocławiu i sądu kameralnego w Berlinie w stosunku do ziem z Śląska Pruskiego oraz sądu apelacyjnego w Krakowie i w Bernie w stosunku do ziem z Śląska Cieszyńskiego.

2. Sądowi Najwyższemu w Warszawie atrybucye sądu Reczy Niemieckiej w Lipsku, jako instancyi rewizyjnej i zażaleniowej, z wyjątkiem spraw o przestępstwa, których akt oskarżenia nie kwalifikuje jako zbrodnie. W sprawach tych będzie sąd apelacyjny, oznaczony w ustępie I., właściwą instancją do rozstrzygnięcia zażaleń

oraz rewizyi, wniesionych przeciwko uchwałom sądów okręgowych, względnie wyrokom, wydanym przez nie jako sądów pierwszej instancyi.

3. Sądowi Najwyższemu w Warszawie atrybucye Sądu Najwyższego w Wiedniu w stosunku do ziem z Śląska Cieszyńskiego.

Art. 37. Nadzór nad wszystkimi sądami zwyczajnemi przysługuje Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 38. Mianowanie urzędników wymiaru sprawiedliwości dokonuje się na zasadach, obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, a to w pierwszych 5 latach po wysłuchaniu wojewody.

Art. 39. Ustawa śląska ustanowi w miejsce sądów niemieckich i pruskich, a względnie austriackich, które nie są sądami zwyczajnemi, sądy administracyjne z właściwością aż do ujednostajnienia danego prawodawstwa dla całej Polski.

Celem bezzwłocznego utworzenia śląskiego trybunału administracyjnego wyda Tymczasowa Rada wojewódzka stosowne przepisy przejściowe.

VI. Przepisy końcowe.

Art. 40. Od chwili przyznania Polsce Śląska Cieszyńskiego aż do objęcia kraju przez Polskę na Górnym Śląsku rządzić będzie na Śląsku Cieszyńskim Komisya Tymczasowa, złożona z komisarza rządowego, z jego zastępcy i z 5 członków, mianowanych przez Radę Ministrów. Komisarza i jego zastępcę mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady ministrów.

Od chwili przejęcia władzy na Górnym Śląsku przez Rzeczpospolitą obejmą zarząd administracyjny Województwa śląskiego zamianowani na wniosek Rady Ministrów przez Naczeln-

nika Państwa wojewoda i jego zastępca i Tymczasowa Rada wojewódzka, złożona z 20 członków, mianowanych przez Radę ministrów. Z tych 20 członków pochodzić będzie $\frac{3}{4}$ z Górnego Śląska, a $\frac{1}{4}$ ze Śląska Cieszyńskiego. Mianowanie nastąpi na wniosek wojewody z uwzględnieniem miejscowych potrzeb administracyjnych, gospodarczych i narodowościowych tak polskich jak i niemieckich.

Czynność Tymczasowej Rady wojewódzkiej ustaje z chwilą ukonstytuowania się Rady wojewódzkiej, co nastąpić winno najpóźniej w 2 tygodnie po zebraniu się Sejmu śląskiego.

Art. 41. W ciągu pierwszych 10 lat od chwili objęcia Śląska przez Polskę nominacya wszystkich urzędników, których nie mianują lub nie wybierają władze lub instytucye śląskie, nie może nastąpić bez wysłuchania wojewody.

Art. 42. Niniejsza ustawa konstytucyjna uchyla wszelkie dotychczasowe przepisy, sprzeczne z jej postanowieniami.

Art. 43. Wykonanie niniejszej ustawy należy do Prezydenta Ministrów.

Art. 44. Ustawa, zmieniająca niniejszą ustawę konstytucyjną, a ograniczająca prawa ustawodawstwa lub samorządu śląskiego (artykuły 1, 4 do 12, 13 do 33, 36 do 42 i 44), wymagać będzie zgody Sejmu śląskiego.

Art. 45. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem objęcia Województwa śląskiego przez Rzeczpospolitą Polską.

Dodatek do art. 5. Należy obliczyć corocznie:

1. ludność cywilną Województwa śląskiego, = a;
2. ludność cywilną Rzeczypospolitej Polskiej wraz z Województwem śląskiem, = b;

3. dochód ogólny skarbu śląskiego z podatków i opłat, pobieranych ze Śląska, atoli bez dochodu z dodatków do podatków (punkt 3 art 5), = c;

4. dochód ogólny skarbu Rzeczypospolitej i skarbu śląskiego z podatków i opłat wszelkiego rodzaju (bez dodatków do podatków), = d;

5. skarb śląski zatrzymuje na własne potrzeby część, równającą się:

$$\begin{array}{rcl} c & d & a \\ 2 & 2 & b \end{array}$$

6. skarb śląski oddaje na potrzeby ogólnopństwowe część, równającą się:

$$\begin{array}{rcl} c & d & a \\ 2 & 2 & b \end{array}$$

Marszałek:

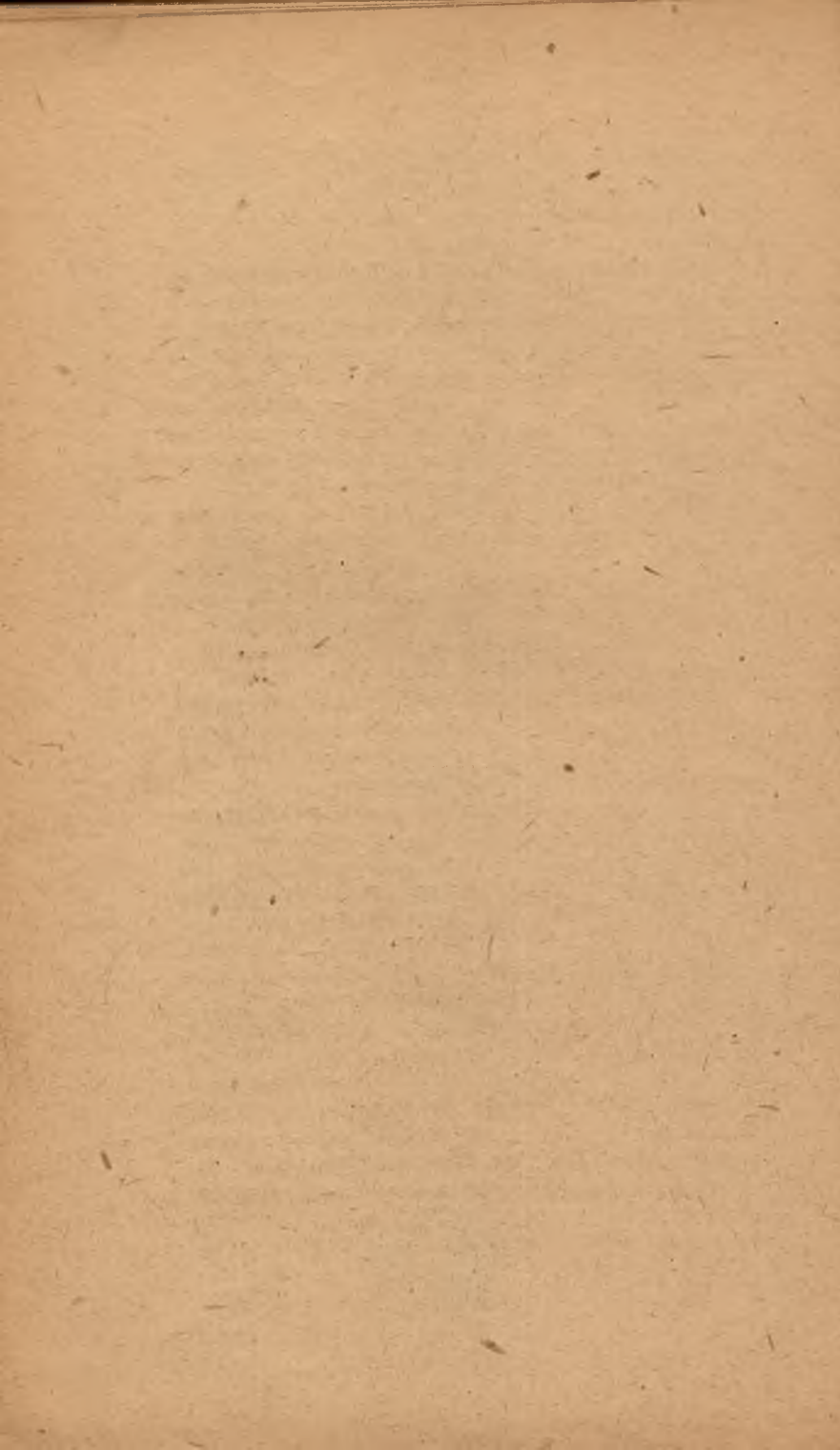
(—) Trąpczyński.

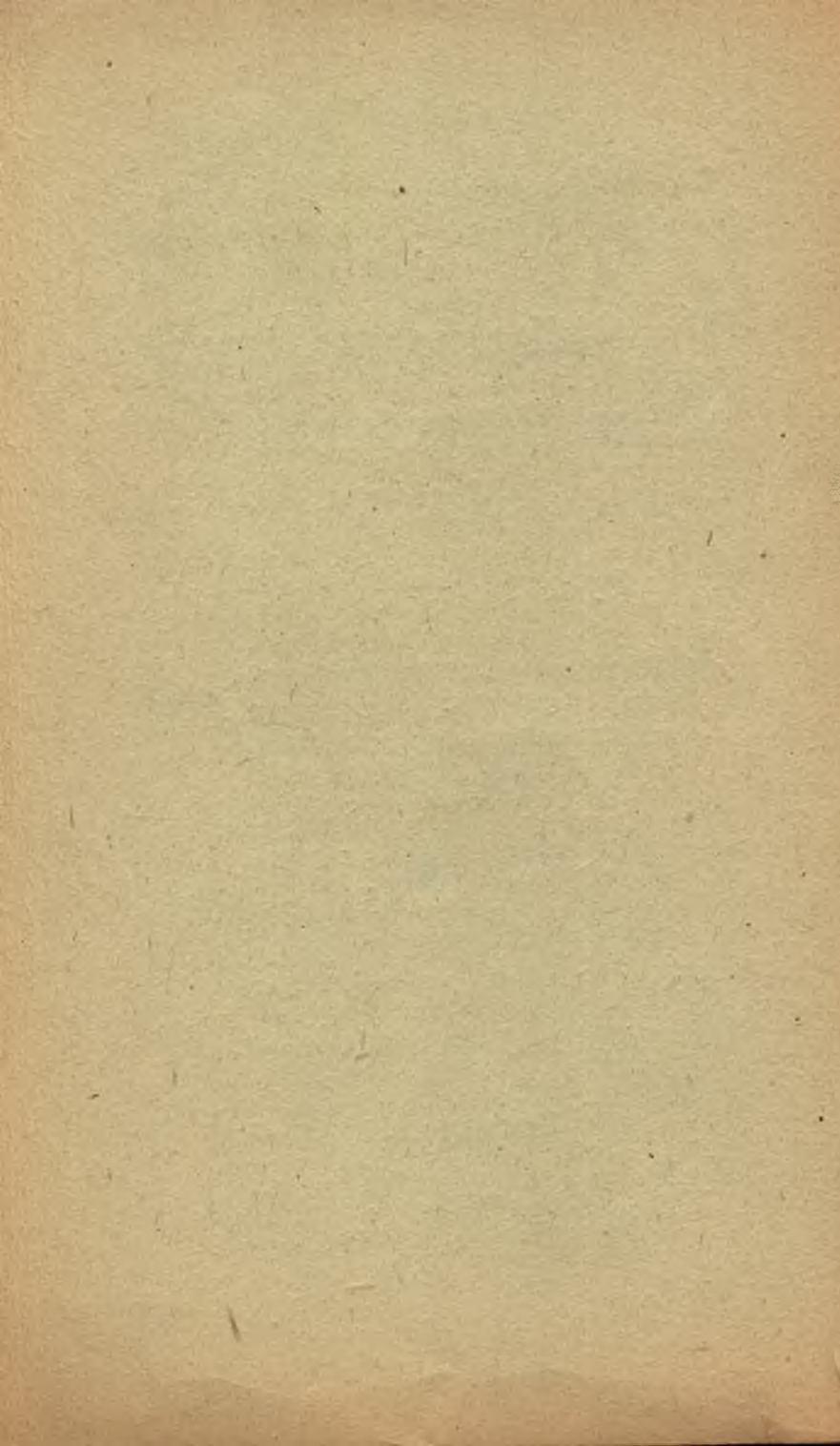
Prezydent ministrów

(—) Witos.

(Dz. U. R. P. Nr. 73 z 11. VIII. 1920, poz. 497)

**Verfassungsgesetz vom 15. Juli 1920,
enthaltend das organische Statut der
Wojewodschaft Schlesien.**

I. Allgemeine Vorschriften.

Art. 1. Die Wojewodschaft Schlesien wird alle Gebiete umfassen, die Polen von Teschen-Schlesien und auf Grund des Art. 88 des Friedensvertrages mit Deutschland vom 28. Juni 1919 zuerkannt werden (Gesetzblatt vom 26. April 1920, Nr. 35, Pos. 200).

Die Wojewodschaft Schlesien wird einen unzertrennlichen Bestandteil der Republik Polen bilden und wird eine Selbstverwaltung nach Maßgabe dieses organischen Statuts besitzen.

Art. 2. Die bisherigen Rechte und Verordnungen, die am Tage des Inkrafttretens dieses Statuts innerhalb der Grenzen Schlesiens gelten werden, werden aufrecht erhalten, soweit sie nicht in Übereinstimmung mit den Vorschriften dieses Status abgeändert werden.

Art. 3. Alle Einwohner der Wojewodschaft Schlesien, die das Bürgerrecht der Republik Polen besitzen werden, sind gleichberechtigt und alle Ausnahmegesetze werden mit dem Inkrafttreten dieses Statuts aufgehoben.

**II. Die Zuständigkeit der oberschlesischen
Gesetzgebung und Selbstverwaltung.**

Art. 4. Der Gesetzgebung des Schlesischen Landtages sind folgende Materien vorbehalten:

1. Die Gesetzgebung über den Gebrauch der polnischen und deutschen Sprache im äußeren Dienst aller Zivilbehörden — und Amtsstellen in Schlesien.

2. Die Gesetzgebung über die Verfassung der schlesischen Verwaltungsbehörden und über

die Kreis- und Gemeindeselbstverwaltung sowie über die Verwaltungseinteilung Schlesiens.

3. Die Gesetzgebung über die öffentliche Gesundheitspflege und die sanitären Einrichtungen der Selbstverwaltungskörperschaften mit Ausnahme der Vorschriften über die Bekämpfung ansteckender Krankheiten und über die Viehseuchen.

4. Die Gesetzgebung über die Organisation der Polizeimacht und der Gendarmerie.

5. Die Gesetzgebung über die Bau-, Feuer- und Wegepolizei und über die Unterhaltung der Landstraßen.

6. Die Gesetzgebung über das Schulwesen und Fortbildungsschulwesen unter Einschluß der Schulen aller Arten und Stufen.

7. Die Kirchengesetzgebung mit Ausnahme der kirchlichen Angelegenheiten, die in den Bereich der Auslandspolitik fallen (Konkordate).

8. Die Gesetzgebung betreffend die Armenfürsorge und die Bekämpfung des Bettler- und Landstreichertums.

9. Die Gesetzgebung in allen Sachen, deren Gegenstand ist: die gesetzliche landwirtschaftliche Berufsorganisation, die Organisation des landwirtschaftlichen Kredits, die Landumlegung, die Hebung der Produktion der Landwirtschaft und der Forsten sowie die Bebauung und Verwertung des dazu bestimmten Bodens, wie: Forstwirtschaft, Jagd, Viehzucht, Fischerei, Feldpolizei, Vorkehrungen zur Vernichtung von Schädlingen in Feld und Wald.

10. Die Gesetzgebung über landwirtschaftliche Meliorationen.

11. Die Wassergesetzgebung unter Einschluß der Wasserbaugesetzgebung, aber unter Ausschluß der Gesetzgebung betreffend künstliche Wasserstraßen, schiffbare Flüsse und Grenzflüsse.

12. Die Gesetzgebung über die Versorgung der Bevölkerung mit elektrischer Kraft zu privaten und öffentlichen Zwecken.

13. Die Gesetzgebung über die Eisenbahnen zweiter und dritter Stufe (Lokalbahnen) wie auch über Motor- und elektrische Kommunikation.

14. Die Gesetzgebung gegen den Wucher sowie die zur Bekämpfung der Spekulation auf jedem Gebiete (Spekulation mit Immobilien, Ankauf von Waren, Wohnungsfrage usw.).

15. Die Gesetzgebung über die öffentlichen Wohlfahrtseinrichtungen und öffentlichen Arbeiten, die auf Kosten der Wojewodschaft ausgeführt werden, ferner über aus Wojewodschaftsmitteln dotierte Aktiengesellschaften und Genossenschaften.

16. Die Festsetzung des jährlichen Budgets Schlesiens, die Bestätigung der Rechnungsabschlüsse, die Aufnahme von Wojewodschaftsanleihen, die Veräußerung, der Tausch und die Belastung von Immobilien der Wojewodschaft und die Übernahme von Garantien durch die Schlesische Wojewodschaftskasse.

Der Verkauf von Rentenbriefen und anderen Obligationen der Wojewodschaft Schlesiens kann außerhalb ihrer Grenzen nur mit Zustimmung des Finanzministeriums erfolgen.

17. Die Erhebung von Steuern und öffentlichen schlesischen Abgaben in Gemäßheit der im Art. 5. getroffenen Bestimmungen.

Art. 5. Die Zuständigkeit des schlesischen Landtages auf dem Gebiete des Finanzwesens, insbesondere das Verhältnis des schlesischen Steuersystem und das gegenseitige Verhältnis der staatlichen und schlesischen Finanzverwaltung werden in gleichlautenden Gesetzen, einem staatlichen und einem schlesischen, festgelegt. Der Entwurf dieser Gesetze wird durch den

Ministerrat im Einvernehmen mit dem Wojewodschaftsrat ausgearbeitet.

Bis dahin verpflichten auf dem Gebiete der Wojewodschaft Schlesien:

1. die Steuern und Abgaben, die am 1. Januar 1919 Geltung hatten;

2. die später durch die deutsche, preussische oder tschechische Regierung und durch die interalliierten Kommissionen eingeführten Steuern und Abgaben, soweit sie durch ein Gesetz des Schlesischen Landtages aufrecht erhalten werden;

3. die für die Bedürfnisse der Wojewodschaft durch den schlesischen Landtag beschlossenen Zuschläge zu den direkten Steuern, die aber ohne Genehmigung des Finanzministers 100 % nicht werden überschreiten dürfen;

4. verpflichten werden auch endlich die Steuern und Abgaben, die durch staatliche Gesetze für das ganze Gebiet der Republik einheitlich geregelt sind oder geregelt werden und deren Geltung sich demgemäß auf das Gebiet der Wojewodschaft Schlesien erstreckt oder erstrecken wird. In einem solchen Falle treten diese allgemeinen Steuern und Abgaben an die Stelle analoger Steuern und Abgaben der Wojewodschaft.

Der Schlesische Landtag wird befugt sein, die bisher im Wojewodschaftsgebiete erhobenen Steuern zu vereinheitlichen und diejenigen Systeme beizubehalten, die zur Zeit der Übernahme der Regierung durch Polen in diesen Landesteilen eingeführt waren, insoweit dies nicht mit den Vorschriften der Ziffer 4 im Widerspruch steht.

Die in der Wojewodschaft erhobenen Steuern und Abgaben fließen in die Kasse der Wojewodschaft, die auch die Steuerverwaltung ausübt.

Von diesen Einnahmen gibt die Wojewodschaftskasse für die Bedürfnisse des Staates einen Teil ab, welcher der Einwohnerzahl und der Steuerkraft Schlesiens entsprechen und wie im Anhang angegebenen, berechnet wird.

Den demnach auf den Staat entfallenden Betrag bestimmt alljährlich der Ministerrat auf Grund von Anträgen des Wojewodschaftsrates und veröffentlicht seine mit genauer Begründung versehene Entscheidung.

Anhang zum Artikel 5.

Es ist alljährlich festzustellen:

- a) — 1. die Zahl der Zivilbevölkerung der Wojewodschaft Schlesien;
- b) — 2. die Zahl der Zivilbevölkerung der Republik Polen unter Einschluß Schlesiens;
- c) — 3. die Gesamteinnahme der Wojewodschaftskasse aus den in Schlesien erhobenen Steuern und Abgaben, aber ohne die Zuschläge zu den direkten Steuern (Ziffer 3 des Art. 5);
- d) — 4. die Gesamteinnahme der Staatskasse der Republik Polen und der schlesischen Wojewodschaftskasse aus aller Art Steuern und Abgaben (ohne Zuschläge zu Steuern);
- 5. die Wojewodschaftskasse behält für eigene Bedürfnisse den sich aus folgender Formel ergebenden Betrag:

$$\frac{c}{2} + \frac{d}{2} \cdot \frac{a}{b}$$

- 6. die Wojewodschaftskasse gibt für die Bedürfnisse des Staates folgenden Betrag ab:

$$\frac{c}{2} - \frac{d}{2} \cdot \frac{a}{b}$$

Art. 6. In allen Sachen, die für Schlesien nicht vorbehalten sind, ist die schlesische Ge-

setzung zuständig, sofern die Wojewodschaft Schlesien aus dem Wirkungsbereich eines staatlichen Gesetzes ausgenommen ist.

Der Schlesische Landtag ist jedoch immer zum Erlaß von Vorschriften zivilrechtlichen und strafrechtlichen Inhalts zuständig, soweit eine Materie seiner Gesetzgebung vorbehalten ist.

Art. 7. Die Gesetzgebung über die soziale Versicherung und betreffend die Fürsorge für Kriegsinvaliden, Kriegerwitwen und Kriegerwaisen bleibt dem Schlesischen Landtage vorbehalten, solange nicht die Staatsgesetzgebung die Arbeiterklasse, die Kriegsinvaliden, Kriegerwitwen und Kriegerwaisen besser oder wenigstens ebenso wie die in Schlesien geltenden Gesetze versorgt.

Art. 8. Der Zustimmung des Schlesischen Landtags werden bedürfen:

1. Jede quantitative Einschränkung der Produktion der schlesischen Unternehmungen auf dem Gebiete der Kohlen-, Hütten-, chemischen und Zementproduktion und anderer Produktionszweige, die in Schlesien mindestens soviel Arbeiter beschäftigen wie die entsprechenden Unternehmungen in den anderen Teilen Polens zusammen.

2. Jede Belastung mit Steuern oder die Monopolisierung der Kohlen-, Hütten-, chemischen und Zementproduktion und anderer Produktionszweige, die in Schlesien mindestens soviel Arbeiter beschäftigen wie die entsprechenden Unternehmungen in den anderen Teilen Polens zusammen.

Die Handelspatentsteuer und die Verbrauchsteuern gelten nicht als Produktionssteuern.

Art. 9. Die Einführung der polnischen Valuta als einzigen gesetzlichen Zahlungsmittels wird in der Wojewodschaft Schlesien auf Grund

einer Vereinbarung zwischen dem Finanzministerium und dem Wojewodschaftsrat bzw. dem vorläufigen Wojewodschaftsrat erfolgen. In dieser Weise wird nach Maßgabe der Vorschriften des Art. 10 die Überleitung zur polnischen Valuta geregelt werden.

Art. 10. Deutsche Geldzeichen, die sich im Besitze der Bevölkerung der Wojewodschaft Schlesien befinden, dürfen nicht zwangsweise für die Staatskasse aufgekauft werden, werden vielmehr wie jedes andere ausländische Geld behandelt und als solche zu Bank- und Börsentransaktionen zugelassen werden.

Die Vorschriften des Art. 2. des Gesetzes vom 20. November 1919 über die Valuta im Bereiche des früheren preußischen Anteils, wonach alle Verpflichtungen in deutscher Mark mit polnischer in gleicher nomineller Summe bezahlt werden sollen, werden in der Wojewodschaft Schlesien keine Anwendung finden.

Art. 11. Die Vereinigung der Eisenbahnverwaltung im Gebiete der Wojewodschaft Schlesien mit der staatlichen Eisenbahnverwaltung wird allmählich im Einverständnis der Regierung mit dem Wojewodschaftsrat bzw. Vorläufigen Wojewodschaftsrat erfolgen.

Art. 12. Ins Eigentum der schlesischen Wojewodschaftskasse geht über: das im Bereiche der schlesischen Wojewodschaft belegene Eigentum des ehemals provinziationalen Komunalverbandes bzw. die Fonds und Anstalten, die unter der obersten Verwaltung des Provinziallandtages und des Provinzialausschusses in Breslau standen, ebenso das Eigentum des ehemals schlesischen Landesfonds und anderer Fonds wie auch Anstalten, die unter der obersten Verwaltung des Landtages und des Landesausschusses in Troppau verbleiben.

III. Der Landtag und die Gesetzgebung Schlesiens.

Art. 13. Der erste Schlesische Landtag wird durch allgemeine, unmittelbare, geheime und proportionale Wahlen gewählt. Auf je 25.000 Einwohner wird ein Abgeordneter entfallen.

Die Wahlkreise wird der Ministerrat auf Antrag des Vorläufigen Wojewodschaftsrates bestimmen. Die Wahlen zum Schlesischen Landtag müssen spätestens am 80. Tage nach Übernahme der Verwaltung durch die polnische Regierung stattfinden.

Die Wahlen werden gemäß der Wahlordnung stattfinden, die für die Wahlen zum Landtag der Republik Polen verpflichtet mit dem Vorbehalt, daß das aktive Wahlrecht allen Personen zukommt, die das polnische Bürgerrecht besitzen und am Tage der Übernahme des Landes durch die polnischen Behörden in Schlesien wohnhaft sein werden. Wenn zufolge abweichender Verhältnisse in Schlesien irgendwelche Vorschriften dieser Wahlordnung nicht zur Anwendung kommen könnten, so wird sie der Ministerrat auf einen Antrag des Vorläufigen Wojewodschaftsrates durch andere Vorschriften ersetzen.

Art. 14. Der Schlesische Landtag wird ein Gesetz über die innere Verfassung der Wojewodschaft Schlesien beschließen.

Dieses Gesetz wird ausführlich die Zusammensetzung des Schlesischen Landtages regeln, ferner die Wahlordnung und das Wahlrecht für diesen Landtag, die Art und Weise der Annahme und der Veröffentlichung der schlesischen Gesetze, die eventuelle Einführung eines Volksreferendums, das Recht des Landtages zur Ausübung der Kontrolle über die Tätigkeit des Wojewodschaftsrates, das Recht

des Landtages zur Interpellation an den Wojewoda und den Wojewodschaftsrat, das Recht des Landtages zur Veranstaltung von Enqueten oder zur Abordnung einer besonderen Kommission im Bereiche der schlesischen Gesetzgebung und Verwaltung, die Gültigkeitsdauer der Mandate der gewählten Mitglieder des Wojewodschaftsrates, den Aufgabenkreis und die Verfassung der schlesischen Abrechnungskammer und andere wichtige Verfassungsfragen des Schlesischen Landtages, des Wojewodschaftsrates und seiner Verwaltungsdepartaments, der schlesischen Wojewodschaftsbehörde und anderer schlesischer Einrichtungen.

Art. 15. Das Gesetz über die innere Verfassung der Wojewodschaft Schlesien wird im Gesetzblatt der Republik Polen und im schlesischen Gesetzblatt nach seiner Unterzeichnung durch den Staatspräsidenten veröffentlicht. Der Staatspräsident darf die Unterschrift verweigern, wenn das Gesetz den Vorschriften des vorliegenden Statuts widersprechen sollte.

Die Entscheidung des Staatspräsidenten muß binnen 45 Tagen fallen.

Eine Änderung des auf diese Weise veröffentlichten Gesetzes über die innere Verfassung der Wojewodschaft Schlesien kann nur unter Einhaltung der in diesem Artikel angeführten Bedingungen erfolgen.

Art. 16. Der Landtag wird die Gültigkeit unangefochtener Wahlen selbst feststellen. — Über die Gültigkeit angefochtener Wahlen wird ein in der Verfassung der Wojewodschaft zu bestimmendes Gericht befinden, und soweit Wahlen zum ersten schlesischen Landtag angefochten werden, ein von diesem Landtag bestimmtes Gericht.

Art. 17. Die Mitglieder des Schlesischen Landtages haben dieselben Rechte der Unver-

letztlichkeit wie die Abgeordneten des Landtages der Republik Polen.

Art. 18. Die Abgeordneten erhalten Diäten, deren Höhe durch den Landtag bestimmt wird. Außerdem steht ihnen das Recht zu freier Eisenbahnfahrt im Bereiche Schlesiens zu.

Art. 19. Niemand kann wegen eines wahrheitsgetreuen Berichtes über eine öffentliche Landtagssitzung zur Verantwortung gezogen werden.

Art. 20. Der Landtag wählt aus seiner Mitte einen Landtagsmarschall und dessen Vertreter. Die Geschäftsordnung wird die Rechte und Pflichten des Marschalls bestimmen, ebenso die Zahl der Vizemarschälle und der Sekretäre, Art und Zahl der Landtagskommissionen, wie auch die Art und Ordnung der Landtagsverhandlungen.

Art. 21. Der Staatspräsident beruft, vertagt und schließt den Schlesischen Landtag. Der Landtag muß zur ersten Sitzung am 3. Dienstag nach dem Wahltag und jährlich im September zur ordentlichen Sitzung zusammentreten. Diese Sitzung darf vor der Annahme des Budgets weder vertagt noch geschlossen werden.

Der Staatspräsident kann den Schlesischen Landtag jeder Zeit zu einer außerordentlichen Sitzung berufen, und ist verpflichtet dies auf Antrag des Wojewodschaftsrates im Laufe von 2 Wochen zu tun.

Art. 22. Das Gesetz über die Verfassung der Wojewodschaft Schlesien wird die Wahlperiode des Schlesischen Landtags bestimmen. Diese Periode darf nicht länger als 5 Jahre dauern, gerechnet vom Tage der Eröffnung des Landtages.

Der Staatspräsident darf den Schlesischen Landtag auflösen, doch ist er in diesem Falle gehalten gleichzeitig neue Wahlen anzuordnen.

die im Laufe von 75 Tagen von der Auflösung stattfinden müssen.

Art. 23. Die Einbringung von Gesetzen im Schlesiſchen Landtag ſteht dem Wojewoda mit Ermächtigung der polniſchen Regierung zu, ferner dem Wojewodſchaftsrat und den Landtagsabgeordneten gemäß den Vorſchriften der Geſchäftsordnung.

Dem Wojewoda, dem Stellvertreter des Wojewoda, den Mitgliedern des Wojewodſchaftsrates und den von den genannten Perſonen beauftragten Beamten ſteht das Recht zu, außer der Reihe der notierten Redner das Wort zu ergreifen. Dasselbe Recht haben die Miniſter der Republik.

Die ſchleſiſchen Geſetze dürfen dem vorliegenden Statut, den durch die Verfaſſung der Republik Polen garantierten Rechten der Bürger, den Vorſchriften von Staatsverträgen, die in der Republik Polen garantierten Rechten der Bürger, Staatsgeſetzen auf Gebieten, die der Schleſiſchen Geſetzgebung nicht vorbehalten ſind, nicht widerſprechen.

IV. Die Verwaltungsbehörden der Wojewodſchaft Schleſien.

Art. 24. Die oberſten Behörden der Wojewodſchaft ſind der Wojewoda und der Wojewodſchaftsrat.

Art. 25. Der Wojewodſchaftsrat beſteht aus dem Wojewoda, deſſen Stellvertreter und aus 5 Mitgliedern, die durch den Schleſiſchen Landtag durch proportionale Wahl gewählt werden. Die Vorſchriften über die Art der Wahl dieſer Mitglieder wird der Schleſiſche Landtag treffen. Den Wojewoda und deſſen Stellvertreter ernennt der Staatspräſident auf Antrag des Miniſterrates.

Der Staatspräsident darf auf Antrag des Ministerrates den Wojewoda und dessen Stellvertreter mit dem Rechte auf Ruhegehalt abberufen.

Art. 26. Sofern die staatlichen oder schlesischen Gesetze unter Berücksichtigung ihrer Zuständigkeit nichts anderes bestimmen, vereinigt der Wojewoda in seiner Person die Rechte eines Oberpräsidenten bzw. Landespräsidenten.

Der Wojewoda ernennt, versetzt und entläßt alle unteren und mittleren Beamten der im unterstellten Staatsbehörden in Schlesien und schlägt dem Staatspräsidenten durch den Ministerpräsidenten oder den zuständigen Minister höhere Beamte zur Ernennung oder Abberufung vor.

Art. 27. Der Wojewodschaftsrat hat die Rechte, die ihm durch dieses Gesetz und durch zukünftige Staatsgesetze oder schlesische Gesetze überwiesen werden, sowie die Rechte, die durch preußische Gesetze dem Provinzialrat oder dem Provinzialausschuß überwiesen sind, sowie die Rechte, die durch das Landesstatut oder andere österreichische Gesetze dem Provinzialausschuß überwiesen sind.

Art. 28. Wenn die schlesischen Gesetze nichts anderes verordnen, tritt der Wojewodschaftsrat, soweit die Gesetzgebung Schlesien vorbehalten ist, an Stelle des Organs, das bis jetzt durch die Gesetzgebung zur Bestätigung der Verordnungen des Oberpräsidenten oder des Regierungspräsidenten vorgesehen war.

Art. 29. Bis zum Erlaß von Gesetzen durch den Schlesischen Landtag wird der Wojewodschaftsrat mit Zustimmung des Wojewoda betr. des Gebrauchs der polnischen Sprache bei den Behörden, Amtsstellen, Schulen usw. vorläufige Bestimmungen treffen.

Art. 30. Der Wojewodschaftsrat vertritt

bis zu einer anderweitigen Regelung der Angelegenheit durch die schlesische Verfassung oder auf dem durch den Art. 39 vorgesehenem Wege den Bezirksausschuß. Falls er als Verwaltungsgericht tätig wird, genügt die Anwesenheit von 4 Mitgliedern des Rates und einer vom Staatspräsidenten ernannten Richters. In diesen Fällen nehmen der Wojewoda und sein Vertreter an diesen Sitzungen nicht teil.

Art. 31. Den Wojewodschaftsrat beruft der Wojewoda, er muß ihn auf Verlangen von Mitgliedern berufen. Der Rat entscheidet mit Stimmenmehrheit bei Anwesenheit von mindestens 3 Mitgliedern, der Wojewoda bzw. sein Vertreter nicht mitgerechnet.

Art. 32. Dem Wojewoda steht das Recht zu, Beschlüsse des Rates, die dem Gesetze widersprechen oder den Wirkungskreis des Rates überschreiten sollten, zu suspendieren. In solchen Fällen legt der Wojewoda die Angelegenheit dem obersten Gericht in Warschau zur Entscheidung vor.

Art. 33. Die oberen Beamten von der VIII. Klasse an, welche für die Staatsverwaltung bei der Wojewodschaft bestimmt sein werden, ernannt der Staatspräsident auf Antrag des Ministerrates nach Anhörung des Wojewoda.

Diese Beamten können vom Staatspräsidenten auf Antrag des Wojewoda versetzt und innerhalb der ersten zwei Jahre nach der Übernahme Schlesiens durch Polen auf Antrag des Wojewodschaftsrates unter Belassung des Ruhegehalts abberufen werden.

Art. 34. Die schlesischen Beamten, Kommunalbeamten und Lehrer leisten den Diensteid nach der für Beamte der Republik Polen vorgeschriebenen Eidesformel und Art.

Die Mitglieder des Wojewodschaftsrates schwören, daß sie ihre Pflichten gewissenhaft,

in Übereinstimmung mit den Gesetzen und in der Absicht, der Republik Polen zu dienen, erfüllen werden.

V. Die Gerichte.

Art. 35. Alle Gerichte sprechen die Urteile im Namen der Republik Polen.

Art. 36. Der Justizminister wird im Einvernehmen mit dem Wojewodschaftsrat ein Berufungsgericht für die Wojewodschaft Schlesien bilden und seinen Sitz bestimmen, sowie durch Erlaß die Änderungen des deutschen Gerichtsverfassungsgesetzes, des österreichischen Gesetzes über die Organisation der Gerichtsbarkeit und der Einführungsgesetze zu diesen Gesetzen treffen, die zur gänzlichen Trennung der Gerichte von Deutschland und zur Anpassung ihrer Verfassung an die Gerichte in der Republik Polen nötig sein werden.

Sofern ein Staatsgesetz nichts anderes bestimmt, wird die Zuständigkeit wie folgt geregelt:

1. Dem im Absatz 1. bezeichneten Berufungsgericht kommt zu die Zuständigkeit des Oberlandesgerichts in Breslau und des Kammergerichts in Berlin bezüglich der Gebiete von Preußisch-Schlesien sowie der Berufungsgerichte in Krakau und Brünn bezüglich der Gerichte von Teschen-Schlesien.

2. Dem obersten Gericht in Warschau kommen die Attributionen des Reichsgerichts in Leipzig als Revisions- und Beschwerdeinstanz zu mit Ausnahme derjenigen Strafsachen, welche die Anklageschrift nicht als Verbrechen qualifiziert. Für letztere Sachen wird das im Absatz 1 bezeichnete Berufungsgericht zuständig sein zur Entscheidung über Beschwerden gegen Beschlüsse der Amtsgerichte bzw. ge-

gen Urteile der Amtsgerichte als Gerichte erster Instanz.

3. Dem obersten Gerichte in Warschau kommen die Attributionen des obersten Gerichts in Wien in Bezug auf die Gebiete Teschen-Schlesien zu.

Art. 37. Die Aufsicht über alle ordentlichen Gerichte liegt dem Justizminister ob.

Art. 38. Die Ernennung von richterlichen Beamten erfolgt nach dem in der Republik Polen verpflichtenden Grundsätzen, u. zw. in den ersten 5 Jahren nach Anhörung des Wojewoda.

Art. 29. Ein schlesisches Gesetz wird an Stelle der deutschen und preußischen bzw. der österreichischen Gerichte, die nicht ordentliche Gerichte sind, Verwaltungsgerichte gründen, die zuständig sein werden, bis für ganz Polen die betreffenden Materien einheitlich geregelt werden.

Zwecks unverzüglicher Bildung eines schlesischen Oberverwaltungsgerichts wird der vorläufige Wojewodschaftsrat entsprechende Übergangsvorschriften erlassen.

VI. Schlußbestimmungen.

Art. 40. Von der Zeit an, da der Republik Polen Teschen-Schlesien zuerkannt wird, bis zur Übernahme Ober-Schlesiens durch Polen wird in Teschen-Schlesien eine vorläufige Kommission die Verwaltungsgeschäfte führen. Die Kommission wird auf einem Regierungskommissär, dessen Vertreter und aus 5 vom Minister-rat ernannten Mitgliedern bestehen. Den Kommissär und dessen Vertreter ernennt der Staatspräsident auf Antrag des Ministerrats.

Mit der Übernahme der Regierung in Oberschlesien durch die Republik Polen werden die Verwaltung der Wojewodschaft Schlesien der

auf Antrag des Ministerrates vom Staatspräsidenten ernannte Wojewoda und dessen Stellvertreter übernehmen sowie der Vorläufige Wojewodschaftsrat, der aus 20 durch den Minister rat ernannten Mitgliedern bestehen wird. Von diesen 20 Mitgliedern werden $\frac{3}{4}$ aus Oberschlesien und $\frac{1}{4}$ aus Teschen-Schlesien entnommen. Die Ernennung findet auf Antrag des Wojewoda statt unter Berücksichtigung der lokalen Verwaltungsbedürfnisse sowie der wirtschaftlichen und der polnischen und deutschen nationalen Bedürfnisse.

Die Tätigkeit des Vorläufigen Wojewodschaftsrates hört mit dem Augenblick auf, wo der Wojewodschaftsrat sich konstituiert hat, was spätestens 2 Wochen nach Zusammentritt des Schlesischen Landtages zu erfolgen hat.

Art. 41. Innerhalb der ersten 10 Jahre nach der Besitzergreifung Oberschlesiens durch Polen darf die Ernennung aller Beamten, die nicht durch die schlesischen Behörden oder Einrichtungen ernannt oder gewählt werden, nicht ohne Anhörung des Wojewoda erfolgen.

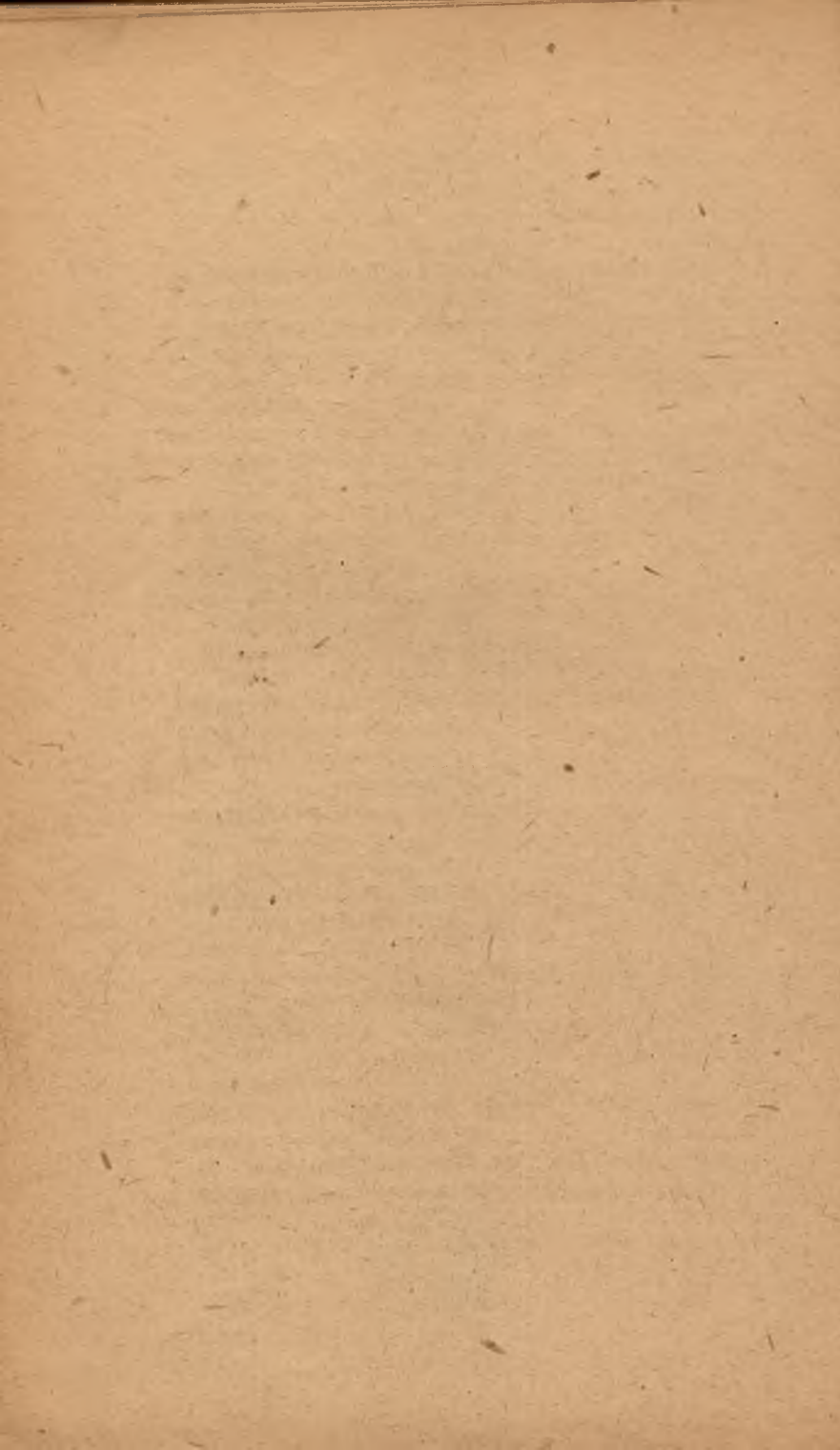
Art. 42. Dieses Verfassungsgesetz hebt alle bisherigen Vorschriften auf, die seinen Bestimmungen widersprechen.

Art. 43. Die Ausführung dieses Gesetzes liegt dem Ministerpräsidenten ob.

Art. 44. Zur Abänderung dieses Verfassungsgesetzes oder zur Beschränkung der Rechte der schlesischen Gesetzgebung oder Selbstverwaltung (Art. 1, 4—12, 13—33, 36—42, 44) wird die Einwilligung des Schlesischen Landtags erforderlich sein.

Art. 45. Dieses Gesetz tritt mit dem Tage der Übernahme der Wojewodschaft Schlesien durch die Republik Polen in Kraft.

75

II 1254044

ID: 0030001573748

Biblioteka Śląska w Katowicach

Die Selbstverwaltung der Wojewodschaft Schlesien.

Das Verfassungsgesetz des gesetzgebenden
Landtags in Warschau vom 15. Juli 1920,
enthaltend das organische Statut
der Wojewodschaft Schlesien.

Teschen 1920.
Buchhandlung B. Kotula.

220
609.13 100